

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/48/2013
Identifikačné číslo spisu:	9011010177
Dátum vydania rozhodnutia:	20.08.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Milučký
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9011010177.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Milučkého a zo sudcov JUDr. Aleny Poláčkovej a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcu: kpt. v zálohe Ing. K. U., bytom X., právne zastúpeného JUDr. Svätoslavom Váškom, advokátom, Baštová 5/A, Bardejov, proti žalovanému: Náčelník Generálneho štábu ozbrojených síl Slovenskej republiky, Kutuzovova 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. ŠbPO-147/2-31/2011 zo dňa 27. júna 2011 v spojení s Personálnym rozkazom riaditeľa personálneho úradu Liptovský Mikuláš č. 2058 zo dňa 10. marca 2011, konajúc o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 3S/62/2011-69 zo dňa 26. apríla 2013, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 3S/62/2011-69 zo dňa 26. apríla 2013 p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove podľa § 250j ods. 2 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. ŠbPO-147/2-31/2011 zo dňa 27.06.2011 v spojení s prvostupňovým Personálnym rozkazom riaditeľa personálneho útvaru Liptovský Mikuláš č. 2058 zo dňa 10.03.2011. Predmetným Personálnym rozkazom bol žalobca podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z. o štátnej službe profesionálnych vojakov ozbrojených síl Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 346/2005 Z.z.“) prepustený zo služobného pomeru profesionálneho vojaka z dôvodu, že závažným spôsobom porušil základnú povinnosť ustanovenú zákonom spôsobom uvedeným v § 70 ods. 4 písm. f/ zákona č. 346/2005 Z.z.. Žalobca mal základnú povinnosť profesionálneho vojaka závažným spôsobom porušiť tým, že počas výkonu štátnej služby sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie prítomnosti alkoholu v organizme.

Krajský súd v dôvodoch rozsudku uviedol, že bolo povinnosťou správneho orgánu zaoberať sa námietkami žalobcu týkajúcimi sa skúmania jeho psychického stavu po návrate z 8-mesačnej misie v

Afganistane, kde zodpovedal za 165 ľudí. Táto skutočnosť mohla totiž objektívne vyvolať „skratové“ konanie žalobcu a bolo úlohou správnych orgánov sa touto námietkou podrobne a odborne zaoberať. Je nepostačujúce, ak žalovaný v tomto smere poukázal len na stanovisko kpt. Mgr. F.K. zo dňa 28.04.2011, podľa ktorého prejavy popísané žalobcom nie sú podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb-MKCH-10 príznakmi akútnej stresovej reakcie, pričom zároveň uviedla, že možno súhlasiť s tvrdením žalobcu, že zo skutočnosti, že neabsolvoval psychologické vyšetrenie počas observačného pobytu nie je možné usúdiť, v akom psychickom stave po návrate z misie bol. Takéto stanovisko nielenže nezodpovedá náležitému posúdeniu psychického stavu žalobcu po príchode z misie, ale vzhľadom na služobný pomer kpt. Mgr. F.K. a skutočnosť, že bola priamo zainteresovaná v predmetnej veci, možno mať dôvodné pochybnosti o jej nestrannosti.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu zamietne. V dôvodoch uviedol, že všetky tvrdenia žalobcu sú podľa názoru žalovaného účelové, predovšetkým tvrdenie o zlom psychickom stave žalobcu. Žalobca totiž tento svoj stav namietal až v odvolaní proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu. Ak mal žalobca dojem, že vykonávanie štátnej služby profesionálneho vojaka Ozbrojených síl SR počas misie v Afganistane malo vplyv na jeho psychický stav, mal to avizovať ihneď po návrate z misie, alebo aspoň po „skratovom“ konaní žalobcu počas observačného pobytu vo VÚCHP v Novej Polianke a nie až v odvolaní proti personálnemu rozkazu riaditeľa Personálneho úradu č. 2058 zo dňa 10.03.2011. Taktiež je podľa názoru žalovaného účelové aj tvrdenie žalobcu, že nemohol absolvovať psychologické vyšetrenie dňa 10.12.2010, nakoľko mu bol nariadený pokoj na lôžku, pretože sa cítil zle. V súvislosti s týmto žalovaný poukázal na to, že žalobca sa sám svojím konaním uviedol do stavu, pre ktorý mu bol nariadený pokoj na lôžku a neabsolvoval tak psychologické vyšetrenie. Žalobca mal v prvom rade rešpektovať nariadenie náčelníka Generálneho štábu Ozbrojených síl SR na vykonanie zdravotníckeho vyšetrenia po ukončení vyslania na plnenie úloh v operácii ISAF Afganistan č. ŠbO-224-318/2012, v ktorom mali profesionálni vojaci nariadený zákaz svojvoľného opúšťania VÚCHP Nová Polianka a zákaz požívania alkoholických nápojov, omamných a psychotropných látok počas pobytu vo VÚCHP Nová Polianka aj počas opustenia priestorov VÚCHP Nová Polianka. Toto nariadenie žalobca nerešpektoval, nakoľko sa v nočných hodinách vzdialil z VÚCHP Nová Polianka a aj keď odmietol vyšetrenie na zistenie prítomnosti alkoholu v tele, priznal požitie alkoholu a aj príznaky nasvedčovali tomu, že alkohol požil. V dobe od 09.12.2011, kedy došlo zo strany žalobcu ku konaniu, ktoré bolo dôvodom jeho prepustenia zo štátnej služby profesionálneho vojaka, do 10.03.2012, kedy bolo vydané rozhodnutie o prepustení žalobcu, mal žalobca dostatok priestoru a možností na to, aby upozornil na svoj zlý psychický stav a požiadal o psychologické vyšetrenie.

Žalovaný sa nestotožnil s názorom krajského súdu o pochybnostiach týkajúcich sa nestrannosti kpt. Mgr. V. Neexistuje žiadna dôvodná pochybnosť o jej zaujatosti a skutočnosť, že kpt. Mgr. V. bola v služobnom pomere profesionálneho vojaka nie je dôvodom na pochybnosť o jej nestrannom výkone štátnej služby. V danom čase žalobca nijakým spôsobom neupozornil na svoj psychický stav, preto žalovaný nemal a ani nemohol mať pochybnosť o náležitom psychickom stave žalobcu po návrate z misie, a preto žalovaný nemal dôvod predpokladať naliehavosť potreby vyšetrenia psychického stavu žalobcu iným psychológom.

Žalovaný považuje rozsudok súdu prvého stupňa za nevykonateľný v časti týkajúcej sa posúdenia otázky psychického stavu žalobcu po návrate z misie, vzhľadom na už uplynutý čas. Znalecký posudok, ako výsledok odporúčaného znaleckého dokazovania, by v žiadnom prípade nemohol zaručiť objektívnosť zistenia psychického stavu žalobcu. Práve naopak, keďže od vydania žalobou napadnutého druhostupňového rozhodnutia správneho orgánu uplynulo takmer 12 mesiacov a od návratu žalobcu z misie v Afganistane uplynulo viac ako 17 mesiacov, v tejto otázke absolútne neprichádza do úvahy navrátenie do predošlého stavu a skúmanie psychického stavu žalobcu v čase po návrate z misie v Afganistane. Rovnako namietal názor súdu prvého stupňa, že žalovaný neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k stanovisku kpt. Mgr. F.K.. Podľa názoru žalovaného súd prvého stupňa vychádzal aj z nesprávneho právneho posúdenia veci, nakoľko nedostatočne prihliadal na viazanosť žalovaného právnymi predpismi. Poukázal na ustanovenia § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z., § 70 ods. 4 písm. f/ zákona č.

346/2005 Z.z., v ktorých sú zakotvené obligatórne dôvody skončenia služobného pomeru profesionálneho vojaka prepustením, teda služobný pomer profesionálneho vojaka sa z uvedených dôvodov musí skončiť prepustením zo zákona. Védúci služobného úradu nemohol vzhľadom na obligatórny charakter ustanovenia § 70 ods. 1 v spojení s § 70 ods. 4 písm. f/ zákona č. 346/2005 Z.z. konať inak, ako prepustiť žalobcu zo služobného pomeru.

Žalobca sa k podanému odvolaniu žalovaného nevyjadril. Odvolanie mu bolo doručené dňa 25.07.2013.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p.) a po tom, ako bolo oznámenie o verejnom vyhlásení rozhodnutia vyvesené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke najvyššieho súdu www.nsud.sk najmenej päť dní vopred, v senáte rozhodol pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01. mája 2011) a rozsudok verejne vyhlásil (§ 156 ods. 1, 3 O.s.p.).

Z obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu senát najvyššieho súdu zistil, že dňa 10.12.2010 bol žalobca predvedený na OO PZ Poprad z dôvodu, že v „Clube 24“ so sídlom v Poprade dochádzalo z jeho strany k výtržnostiam. Čašníčka z menovaného klubu odmietla podať na žalobcu oznámenie o priestupku, a preto Obvodné oddelenie PZ vo veci nekonalo a žalobcu prepustilo. Žalobca bol dopravený naspäť do VÚCHP Nová Polianka o 6:35 hod., o čom bol informovaný aj veliteľ pplk. F., ktorý si žalobcu prevzal. Keďže žalobca zjavne javil známky požitia alkoholických nápojov bol vyzvaný k vykonaniu dychovej skúšky, ktorú opakovane odmietol. Odmietol aj výzvu nadriadeného k vykonaniu krvnej skúšky na zistenie alkoholu v krvi. Následne bolo službukonajúcou primárkou MUDr. X. vykonané lekárske vyšetrenie, zo záveru ktorého bolo zistené, že žalobca javí znaky požitia alkoholu. Následne mu na základe lekárskeho odporúčenia bol veliteľom nariadený pokoj na lôžku pod lekárske dozorom. Žalobca svojím konaním porušil služobnú disciplínu tým, že svojvoľne opustil VÚCHP Nová Polianka a požil alkoholické nápoje, čo bolo výslovne v nariadení NGŠ OS SR č. ŠbO-224-318/2010 zakázané. Za toto disciplinárne previnenie bolo žalobcovi v súlade s § 125 písm. b/ zákona č. 346/2005 Z.z. uložené disciplinárne opatrenie, a to zníženie služobného platu o 15% na 3 mesiace. Z personálneho pohovoru, ktorý so žalobcom vykonal veliteľ 2. mechanizovanej brigády plk. gšt. Ing. A. Z. dňa 20.01.2011 vyplýva, že žalobcovi je úprimne ľúto toho, čo sa stalo. Podľa jeho vyjadrenia to bol dôsledok jeho psychického vypätia počas vyslania na plnenie úloh mimo územie SR z dôvodu náročnosti operácie a podmienok pôsobenia strážnej jednotky a jeho osobnej zodpovednosti za splnenie stanovených náročných úloh. Negatívny vplyv mal aj návrat jednotky z operácie, kedy spiatočný let trval cca 26 hodín. Po príchode na územie SR bol žalobca aj naďalej zodpovedný za jednotku až do príchodu veliteľa kontingentu plk. F.. Na základe vyjadrenia kpt. Mgr. F.K., vedúcej tímu psychologov, zo dňa 11.02.2011 sa žalobca nezúčastnil skríningového vyšetrenia v dňoch 09.12.-10.12.2010 po návrate z misie. Napriek tomu kpt. Mgr. F.K. osobne žalobcu navštívila a ponúkla mu psychologickú pomoc, ktorú však odmietol. Žalobca bol odoslaný na služobnú cestu v dňoch 08.-13. decembra 2010 na observačný pobyt vo VÚCHP Nová Polianka po skončení pôsobenia vo vojenskej operácii. Z dôvodu zabezpečenia vykonania zdravotníckeho vyšetrenia po ukončení vyslania na plnenie úloh v operácii ISAF Afganistan vydal náčelník Generálneho štábu nariadenie č.p. ŠbPO.224-318/2010-OROMZ z novembra 2010, v ktorom boli stanovené úlohy a organizačné pokyny pre profesionálnych vojakov po ich návrate z tejto misie. Súčasťou tohto nariadenia je Príloha C „Denný poriadok jednotky ISAF vo VÚCHP Nová Polianka 08.-13. december 2010 (09.-14. december 2010)“. Žalobca bol uvedený v zozname príslušníkov, pre ktorých platí denný poriadok na dni 08.-13. decembra 2010. Denným poriadkom na deň 10.12.2010 bola v čase 6:30 - 8:00 hod stanovená činnosť, a to skríningové funkčné vyšetrenie, odobratie biologického materiálu, kontrolné laboratórne vyšetrenie v sporných prípadoch. Z tohto vyplýva, že už v čase o 6:35 hod. dňa 10.12.2010 žalobca vykonával dočasnú štátnu službu. Za tento skutok bol žalobcovi uložený rozkaz č. 2.mb-20/2011-PP zo dňa 28.02.2011 o uložení sankcie za priestupok - pokarhanie podľa § 70 ods. 2 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších priestupkov (ďalej len „zákon č. 372/1990 Zb.“). Za tento skutok bolo žalobcovi disciplinárnym rozkazom č. 2.mb-21/2011-PP zo dňa 10.01.2011 uložené zníženie služobného platu o 15 % na tri

mesiace.

Podľa § 70 ods. 1 písm. d/ zákona č. 346/2005 Z.z. služobný pomer profesionálneho vojaka sa skončí prepustením, ak závažným spôsobom porušil základnú povinnosť ustanovenú týmto zákonom alebo porušil zákaz ustanovený týmto zákonom, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 70 ods. 4 písm. f/ zákona č. 346/2005 Z.z. závažný spôsob porušenia základnej povinnosti podľa odseku 1 písm. d/ je odmietnutie profesionálneho vojaka podrobiť sa počas výkonu štátnej služby vyšetreniu na zistenie prítomnosti alkoholu alebo metabolitov omamných alebo psychotropných látok v organizme.

Podľa § 81 zákona č. 346/2005 Z.z. na konanie vo veciach služobného pomeru profesionálneho vojaka sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 32 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „Správny poriadok“) správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

Podľa § 32 ods. 2 Správneho poriadku podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, čestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnejmu orgánu z jeho úradnej činnosti. Rozsah a spôsob zisťovania podkladov pre rozhodnutie určuje správny orgán.

Podľa § 33 ods. 1 Správneho poriadku účastník konania a zúčastnená osoba má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázky pri ústnom pojednávaní a miestnej ohliadke.

Podľa § 33 ods. 2 Správneho poriadku správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 46 Správneho poriadku rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd vyhodnotil rozsah a dôvody odvolania vo vzťahu k napadnutému rozsudku Krajského súdu v Prešove po tom, ako sa oboznámil s obsahom administratívneho a súdneho spisu a s prihliadnutím na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. dospel k záveru, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a relevantných právnych záverov spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v dôvodoch napadnutého rozsudku, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku rozsudku. S týmito sa odvolací súd stotožňuje v celom rozsahu.

V prejednávanej veci ostalo sporné, či bolo dostatočným spôsobom vykonané dokazovanie a následné hodnotenie dôkazov správnymi orgánmi postačovalo na preukázanie toho, že žalobca svojím konaním porušil ustanovenia § 70 ods. 1 písm. d/ v spojení s § 70 ods. 4 písm. f/ zákona č. 346/2005 Z.z. s ohľadom na jeho psychický stav bezprostredne po návrate z misie v Afganistane.

Prvostupňový súd správne uviedol, že v konaní sa správne orgány dostatočne nezaoberali zisťovaním skutočného stavu veci. Aj žalovaný správne vo svojom odvolaní uviedol, že žalobca na svoj psychický

stav poukázal v odvolaní proti personálnemu rozkazu zo dňa 28.03.2011. Už vtedy sa preto mohli s touto námietkou žalobcu správne orgány dostatočne vysporiadať a vykonať potrebné dokazovanie. Nie je možné pričítať na ťarchu žalobcu, že si správne orgány nezapracovali dostatok dôkazov a tak nedostatočne zistili skutočný stav veci. Z obsahu administratívneho spisu je tiež zrejmé, že správny orgán pochybil, keď neumožnil žalobcovi vyjadriť sa k stanovisku kpt. Mgr. F.K. zo dňa 28.04.2011. Žalobca sa vrátil z osemmesačnej misie na plnenie úloh v Afganistane, spiatočný let trval cca 26 hodín, pričom všetky tieto skutočnosti mohli mať vplyv na psychický stav žalobcu, ktoré mali správne orgány vyhodnotiť a námietkami žalobcu sa podrobne zaoberať. Na uvedené poukázal žalobca už v rámci personálneho pohovoru s plk. gšt. Ing. A. Z. dňa 20.01.2011, keď uviedol, že toto jeho konanie mohlo byť dôsledkom jeho psychického vypätia počas vyslania na plnenie úloh mimo územie SR, jeho osobnej zodpovednosti za jednotku a za splnenie náročných úloh. Rovnako negatívny vplyv mohol mať aj návrat jednotky z operácie, kedy spiatočný let trval cca 26 hodín.

Je nepochybné, že ak nastala skutočnosť, ktorá spĺňa skutkovú podstatu obligatórneho dôvodu na prepustenie, správny orgán musí postupovať v zmysle zákonných ustanovení, avšak na svoje konanie musí mať dostatočne zistený skutočný stav veci s dodržaním všetkých procesných práv uvedených v príslušných zákonných ustanoveniach. Skutkovo významná otázka pre rozhodnutie musí byť spoľahlivo preukázaná a v prípade pochybností je potrebné postupovať v zmysle zásady v pochybnostiach v prospech dotknutej osoby, najmä vtedy, ak je s daným skutkom spojený tak závažný postih, akým je prepustenie vojaka zo služobného pomeru.

Základným cieľom, resp. poslaním konania v správnom súdnictve je preskúmať „zákonnosť“ rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov pri zisťovaní skutkového stavu, ale len preskúmať „zákonnosť“ ich rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených žalobou rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Inými slovami povedané, treba vziať do úvahy, že správny súd „nie je súdom skutkovým“, ale súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Rozhodnutie správneho súdu je výsledkom preskúmavania zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Správny súd nie je správnu inštanciou a nerozhoduje vo veci samej.

Senát najvyššieho súdu poukazuje aj na tú skutočnosť, že veliteľ 2. mechanizovanej brigády navrhol neprepustiť žalobcu zo služobného pomeru z dôvodu, že prieskumná rota veliteľstva 2. mechanizovanej brigády pod vedením žalobcu dosahuje výborné výsledky v rámci pozemných síl OS SR. Veliteľ Pozemných síl OS SR taktiež neodporučil prepustiť žalobcu zo služobného pomeru profesionálneho vojaka.

Vzhľadom na uvedené, odvolací súd preskúmajúc napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v rozsahu odvolacích dôvodov namietaných žalovaným v odvolaní, dospel k záveru, že pokiaľ súd prvého stupňa žalobe vyhovel z dôvodu, že v administratívnom konaní došlo k takej vade, ktorá má za následok nezákonnosť rozhodnutia, rozhodol vo veci správne a v súlade so zákonom, a preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 250a ods. 3 veta druhá O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 O.s.p. a s § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s § 224 ods. 2 O.s.p. a § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku keďže úspešnému žalobcovi v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.